ԻՆՉՊԵՍ ԲԱՐԵԼԱՎԵԼ ԱԳՐՈԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳԸ

Ագրոկենսաբանական արտադրանքի սահմանումը (351-րդ սեկցիա, Հանրային առողջապահության մասին ծառայության օրենք, ԱՄՆ)

“Ագրոկենսաբանական արտադրանք” տերմինը նշանակում է վիրուս, բուժիչ շիճուկ, տոքսին, անտիտոքսին, պատվաստանյութ, արյուն, արյան բաղադրիչ կամ ածանցյալ, ալերգիկ արտադրանք, պրոտեին (բացի ցանկացած քիմիական սինթետիկ պոլիպեպտիդից) կամ համանման արտադրանք (կամ եռակի օրգանական ցանկացած մկնդեղային խառնուրդ)՝ ուղղված մարդկային էակի հիվանդություններին հասանելի՝ կանխելուն և բուժմանը:

Ի՞նչ է ագրոկենսաբանական արտադրանքը:

Ագրոկենսաբանական արտադրանքները կարող են պատրաստված լինել շաքարից, պրոտեիններից կամ նուկլեյնական թթուներից, նշված նյութերի բարդ միացություններից, կարող են լինել նաև կենդանի էակներ, ինչպիսիք են օրինակ՝ բջիջներն ու հյուսվածքները: Արտադրված կամ ստացված կենդանի համակարգերից, ինչպիսիք են՝ միկրոօրգանիզմները, բույսերի կամ կենդնիների բջիջները, որոնք կարող են և արտադրվել ռեկոնբինանտ ԴՆԹ տեխնոլոգիայով: Ագրոկենսաբազմազանությունը դիտարվում է գենետիկական բազմազանության երեք մակարդակներում՝ էկոհամակարգային (ագրոէկոհամակարգային), տեսակային (միջտեսակային) բազմազանություն և ներտեսակային բազմազանություն: Ներտեսակային բազմազանությունը

ներառում է վայրի ցեղակիցներ, հնագույն և ժամանակակից մշակաբույսերի սորտեր և կենդանիների ցեղատեսակներ, ինչպես նաև ex situ հավաքածուներ: Գենոֆոնդի սահմաններում այս բազմազանությունը հնարավորություն է տալիս գիտնականներին, սելեկցիոներներին և ֆերմերներին մշակել բույսերի նոր սորտեր և կենդանիների ցեղատեսակներ, որոնք օժտված կլինեն բարձր աղաղիմացկունությամբ, վնասատուների և հիվանդությունների նկատմամբ կայունությամբ, բարձր բերքտվությամբ և այլ օգտակար հատկանիշներով:

Ագրոկենսաբանական արտադրանքի բնութագրում

Կենսաբանական գյուղատնտեսությունն ընդունում է հողի երեք ասպեկտներ՝ ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական, և բալանսավորված հարաբերությունների կարևորությունը: Ամեն ինչ ծագում է հողից և վերադառնում հող, դա ապրող համակարգ է տրիլիոն օրգանիզմներից բաղկացած, որոնք վերամշակում են սնուցիչներ և ապահովում կյանք: Թե ինչպես ենք մենք պահում հողը և միկրոբային կյանքը, որոշում է ոչ միայն սննդի առողջությունն ու կենսունակությունը, այլև հասարակության առողջությունը, որտեղ մենք ապրում ենք:

Հիվանդությունների աճող էպիդեմիան, ինչպիսիք են՝ քաղցկեղն ու հոգեկան հիվանդությունները, ինչպես նաև մեր շրջակայքի շարունակական դեգրադացիան, կարող է հանդիսանալ էկո համակարգի սխալ կառավարման արդյունք: Ագրոկենսաբանական արտադրանքների առաքելությունն է օգնել վերականգնելու վնասը՝ առաջարկելով կենսաբանական սնուցիչներ և հողի սնուցման ծրագրեր՝ վերականգնելու գյուղատնտեսական էկո համակարգը՝ հասցնելով շահութաբեր, հավասարակշռված վիճակի:

Կենսաբանական գյուղատնտեսությունն ամբողջական ագրոնոմիկ, շրջակա միջավայրի, սնուցման և կենսաբանական բաղադրիչներին հետևելն է, ինչի արդյունք է առողջ հողը: Կենսաբանական գյուղատնտեսությունը հավաքում է ավանդական և օրգանական գյուղատնտեսության ամենալավը՝ շեշտադրելով բնականորեն արդյունավետ հող ստանալը: Ամենակարևոր նպատակը հողի ակտիվությունը մեծացնելն է՝ լավ

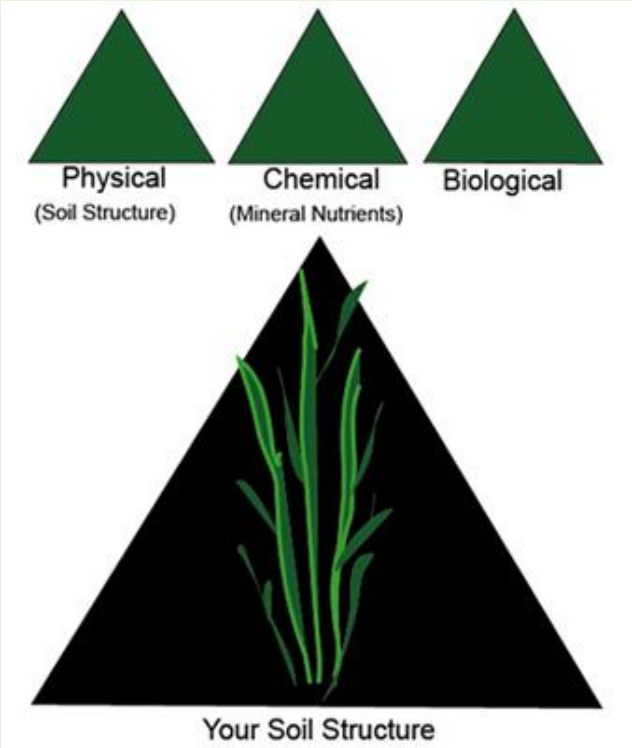

հողի սնուցման դրույթի և կառույցի միջոցով՝ էնեգիայի համապատասխան մատակարարմամբ, օդի և ջրի հետ միասին: Կենսաբանական գյուղատնտեսությունն օգտագործում է նոր տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ, բայց օգտագործում է միայն նրանք, որոնք չեն առնչվում բնական համակարգերին և վնաս չեն պատճառում դրանց: Նրա նպատակն է հաստատել հավասարակշռություն հողի ֆիզիկական, քիմիական սնուցիչների և կենսաբանական մասնիկների միջև՝ օգտագործելով բարելավված օրգանական ածխածին:

Սա կայուն մենեջմենթի օգտագործման հետ միասին ապահովում է մեր փխրուն հողերի ստաբիլիզացիան՝ ինչպես սպունգը ներծծում է ջուրը: «Սպունգը» պահում է և դարձնում բույսի սնունդը հասանելի, ունի ջրի պահպանման մեծ հնարավորություն և խորացնում է կայուն արմատային համակարգի աճը: Շատ ֆերմերներ օգտագործում են հողի քիմիական սնուցիչներ՝ վերջինիս բալանսավորելու համար, սակայն արդյունքը չի նկատվում և պատճառն անհասկանելի է նրանց համար:

Հողի կենսաբանությունը կենսական է բույսում այս ներարկված սնուցիչների հասանելիության համար, ինչն էլ առաջ է քաշում հողի քիմիական (սնուցման) և ֆիզիկական հատկությունների ներհարաբերությունները: 50 տարիների ընթացքում նախկին գյուղատնտեսական դեպքերը թուլացրել են շահութաբեր հողի կենսաբանությունը՝ թողնելով հողերն անկյանք:

Հիանալի գիտնական Ուիլլիամ Ալբրեխտը՝ Միուրիի համալսարանի հողագործության ամբիոնի տնօրենը, ուշ 50-ականներին և վաղ 60-ականներին գրել է առողջ հողի պահպանման կարևորության մասին և ձևավորել Ալբրեխտյան հողի թեստը, որը ստուգում էր ավելին քան pH-ի մակարդակը և հողի սնուցիչների օգտագործումը: Ցավոք քիմիական հեղաշրջումը սկսվեց և նրա աշխատանքներն անտեսվեցին մինչև 1970-ականները: Այսօր

գյուղատնտեսությունը ետ է վերադառնում Ալբրեխտյան հավասարակշռության հասարակ սկզբունքներին՝ ընդունելուց հետո, որ «ավանդական քիմիական» գյուղատնտեսությունը լուծում չէ: Բույսերը աճում են սնուցիչների ներգործման արդյունքում առաջացած էներգիայի հաշվին, այս սնուցիչները կարիք ունեն լինելու հավասարակշռված հարաբերակցությամբ՝ բույսի մաքսիմալ աճի համար: Հանքային բալանսը պտղաբերության հավասարաշկռության խորքից է գալիս՝ ազդելով հողի կառուցվածքի, մոլախոտերի ճնշման, սնուցիչների օգտագործման և միկրոբային ակտիվության վրա:

Կենսաբանական մոտեցումը պահանջում է ֆերմերից հասկանալ բնական գործընթացը և բնական ցուցանիշները ֆերմայում, որը հաստատում է հողի կյանքի ակտիվության պակաս, հետևաբար և բույսի սնուցիչների մատչելիություն: Ալբրեխտը դիտարկում էր միջատների, հիվադությունների և մոլախոտերի առկայությունը որպես աղքատ հողի սնուցման ցուցանիշ: Ավելին, նայելով արմատին՝ որպես այս խնդիրների պատճառ, ուղղում էր պատճառը, ոչ թե՛ խնդիրը: Նա օգտագործում է բնական օրենքներ և օգտավետ հողի կյանք՝ բակտերիաներ, սնկեր, անրձրևաորդեր և այլն:

- Հողի արդյունավետությունն երբեք չի կարող լինել ավելին, քան բույսի սննդի տարրի նվազագույն մատակարարումը
- Առողջ հողային համակարգը պարունակում է շատ բարձր միկրոբային ակտիվություն՝ բնականորեն վերամշակվող սնուցիչներից
- Կենսաբանական գյուղատնտեսությունն ապահովում է եզակի մոտեցում կայուն և շահութաբեր գյուղատնտեսական արտադրանքին՝ կենսաբանական գյուղատնտեսական տեխնիկաների օգտագործման միջոցով

- Հողերն սկսել են այս աստիճան դեգրադացվել, քանի որ նրանց համար դժվար է դարձել աջակցել բույսի և կենդանական առողջությանը՝ միայնակ կատարելով ջրի, օդի որակի և մարդկային առողջության ամրապնդումը
- Ագրոկենսաբանական մոտեցումը հետևում է ագրո, շրջակա միջավայրի բալանսին և շահութաբերության հարաբերակցությանը
- Վերադարձնում է հողը հավասարակշռված ապրող համակարգի, բարելավում է հողի կառուցվածքը և պտղաբերությունը՝ տրամադրելով թունավորության ամենացածր մակարդակը
- Անմիջապես նվազեցնում է կամ անգամ վերացնում քիմիական կախվածությունը՝ միաժամանակ բարձրացնելով բերքի որակը, հողի պտղաբերությունը և շահութաբերությունը
- Այգիները դառնում են ավելի կայուն, ապահով աշխատավայր աշխատողների համար՝ քիմիկատների օգտագործման նվազմամբ
- Վերականգնում է հանքային և միկրոբային բալանսը հողում և մեծացնում հողի ածխածնի մակարդակները
- Մեծացնում է ջրի պարունակության կարողությունը հողում
- Նվազեցնում է բարձր անալիզային սնուցիչներից, քիմիկատներից, թունաքիմիկատներից, միջատասպան և սնկասպան միջոցներից կախվածությունը
- Նվազեցնում է հիվանդությունների մակարդակը, միջատների, վնասատուների և հողի էրոզիան
- Նվազեցնում է ազոտի և ֆոսֆորի անհետացումը ջևի օգտագոնման հետ
- Օժանդակում է կենդանիների և մարդկանց համար խիտ ազոտի արտադրությանը
- Օգնում է նվազեցնել մարդկային առողջության հետ կապված խնդիրները, որը համարվում էր պայմանական (ավանդական) գյուղատնտեսություն
- Թողնում է հողը առողջ, բավարարված վիճակում ապագա սերնդի համար:

Եթե ընկնում է հողի որակը, ապա նույնը կատարվում է այնտեղ առկա կյանքի տեսակների հետ: Հողի սննդի շղթան միավորում է միլիոնավոր միկրոսկոպիկ օրգանիզմներ սկսած ամենափոքրից՝ բակտերիա, մինչև ավելի բարդ նեմատոդների և ավելի մեծ տեսանելի անձրևորդերի և միջատների: Որդերը և հողի միկրոբները վերածում են հողը չամրացված, փխրուն, կենսաբանորեն ակտիվ հողի, որը դիմակայում է էրոզիայի կամ ներծծում է հողը

ինչպես սպունգը: Հողի օրգանիզմներն օգնում են բաց թողնել և վերամշակել հողում առկա սնուցիչները: Սա նպաստում է ավելի առողջ բույսի ի հայտ գալուն, ինչն ապահովում է իրենց սեփական պաշտպանությունը հիվանդություններից և մոլախոտերից:

Ի՞նչ են անում միկրոբները, որն էլ նրանց մասին մտածել է տալիս: Հեշտացված մարդկային տերմինաբանությամբ միկրոբներն սկզբում բույսի համար սննդի պատրաստման պատասխանատուներ են: Օգտատու միկրոբները նույնպես օգնում են պաշտպանել բույսն ախտածին միկրոբներից: Բացառությամբ ազոտի, մնացած այլ պահանջված սնուցիչները պահանջում են «միկրոբային պատրաստություն» մինչ նրանք կարող են ներծծվել բույսերի արմատային համակարգի մեջ: Բույսի գլյուկոզայի արտադրության ընդհանուր օրական բաժնի 30%-ն արտանետվում է արմատային համակարգ՝ գրավելու և սնուցելու օգտակար միկրոբներին: Բույսը տալիս է իր գլյուկոզայի 30%-ը սնուցելու համար միկրոբներին, որոնք օժանդակում են բույսին ազոտի ներծծման ժամանակ: Միկրոբները նաև բաժանում են օրգանական նույթերը և պատասխանատու են ածխածնի, ֆոսֆորի, սուլֆատի ստեղծման և շատ այլ սնուցիչային շղթաների գործընթացների ժամանակ: Կարճ ասած, առանց միկրոբների, բույսի շրջանը կավարտվի:

Միկրոկենսաբանության համակարգում ամենաբարդ հասկացությունը սովորելու համար վերջինիս համակարգումն է, քանի որ միկրոբներն իրենք իրենցով ավելի փոքր են տեսանելի լինելու համար: Հիմնականում դժվար է համակարգել այն, ինչը հազիվ տեսանելի է:

Ագրոկենսաբանական արտադրանքի նպաստները

Թունաքիմիկատների և քիմիական սնուցիչների օգտագործման փոփոխությունը բիոպեստիցիդների, բիոստիմուլյատորների և բույսերի սնուցման ու պաշտպանության այլ արտադրանքների, ապահովում է մի շարք կարճ, միջին և երկարաժամկետ նպաստներ ֆերմերների կողմից օգտագործվող տարածքներում, մասնավորապես մշակաբույսային արտադրության, շրջակա միջավայրի և հասարակության համար:

Տեղական և համաշխարհային ղեկավարներն ու կառավարությունները, ներառյալ՝ FAO, WHOO և Եվրոհանձնաժողովի[1] կառավարությունները համախմբում են ուժերը մաքուր արտադրանքի օգտագործումը սերմանելու և կարգավորելու համար՝ տարածելու էկոլոգիապես հասանելի ու կայուն գյուղատնտեսական գործողություններ, առավել ևս, որ վերջիններս ապահովում են մշակաբույսերի որակի բարելավում և սննդի հասանելիություն:

Ագրոկենսաբանական արտադրանքը գյուղատնտեսական քիմիական արտադրանք է, որում ակտիվ բաղադրիչը ներառում է կամ ծագում է կենդանի օրգանիզմից՝ (բույս, կենդանի, միկրոօրգանիզմ և այլն) փոփոխությամբ և առանց: Սա ներառում է շատ արտադրանքներ, որոնք համընդհանուր ձևով անվանավում են՝ «բուսական», «օրգանական» կամ «խոտաբույսային» (որտեղ ակտիվ բաղադրիչը ներառում է օրգանիզմից վերցրած նմուշ, քան

[1] Էջ - 29

ամբողջ օրգանիզմը, ինչը կարող է ուղեկցվել անորոշ բաղադրիչներով): Տվյալ բնորոշմանը հարող բոլոր նյութերը պետք է համապատասխանեն ամեն երկրի նեքին օրենքներին և պետք է անցնեն համապատասխան գրանցման գործընթաց: Քանի որ նրանք համարվում են շուկայում նոր ապրանքներ, դրա համար գրանցման գործընթացը կարող է լինել բարդ: Սրա հետևանքով հիմանական երկրների շարքում, որտեղ ագրոկենսաբանական արտադրանքներն իրենց ուրույն տեղն են գրավել շուկայում հանդիսանում են՝ առաջին հերթին ԱՄՆ, հետո Եվրոպական միության երկրները, Հնդկաստանը և այլն: Սակայն, պետք է նշել, որ զարգացող երկներում, այդ թվում Հայաստանում, ագրոկենսաբանական արտադրանքն ունի տարածվածություն և հետևապես համապատասխան պահանջարկ, տեղին չի լինի: Մարկետինգային քաղաքականության արդյունքում ագրոկենսաբանական արտադրանքի լայն տարածում ու պահանջարկ կա հատկապես ԱՄՆ-ում, որտեղ նոր զարգաման մակարդակի է հասնում այս ճյուղը:

Ցանկացած նոր դիմում, որն ուղղված է ագրոկենսաբանական արտադրանքի գրանցմանը, պետք է հաստատի, որ տվյալ արտադրանքը հանդիսանում է ագրոկենսաբանական արտադրանք՝ մինչև ագրոկենսաբանական արտադրանքի տվյալների պահանջներն ընդունելը: Կա ագրոկենսաբանական արտադրանքի չորս հիմնական խումբ՝

- **1 Խումբ - Կենսաբանական արտադրանք**

Կենսաբանորեն զարգացած քիմիկատներն անուղղակի տոքսիններով կամ թիրախային տեսակների նկատմամբ փոփոխված ազդեցությամբ, հանդիսանում են կենսաբանական արտադրանքի մեկ մեծ խումբ: Այս խումբը ներառում է ֆերմոններ, հորմոններ, աճի կարգավորիչներ, էնզյումներ և վիտամիններ:

Կիսաքիմիկատներ: Ֆերմոնները պատկանում են այն միացությունների դասին, որոնք հայտնի են որպես կիսաքիմիկատներ: Սրանք այն քիմիկատներն են, որոնք արտադրվում են բույսերի կամ կենդանիների կողմից, որոնք փոփոխում են նման կամ տարբեր բույսերի կամ կենդանիների ընդունող օրգանիզմների վարքը: Կիսաքամիկատների օգտագործումը սովորաբար հանգեցնում է մարդկանց և շրջակա միջավայրի ավելի քիչ ներգրավվմանը քան ավանդական թունաքիմիկատները, ի հաշիվ՝

- Շատ ցածր դիմում փոխարժեքների
- Բարձր փոփոխանկանության

Այս գործոններն, ինչպես նաև ցածր տոքսինների իրենց ներուժը, հաշվի կառնվի առանձին արտադրանքի տվյալների պահանջների որոշման գործում: Արդեն տվյալ երկրի ներքին օրենքի համաձայն կորոշվի, թե սինթետիկորեն առաջ եկած նմանակները, որոնք կրկնօրինակում են բնականորեն տեղի ունեցող գործընթացներ, կարող են համարվել որպես կենսաբանական արտադրանքներ՝ տվյալների պահանջների որոշման համար:

Հորմոններ և աճի կարգավորիչներ

Հորմոնները կենսաքիմիական գործակալներ են, որոնք սինթեզված են օրգանիզմի մի հատվածում և տեղափոխված մեկ այլ տեղ հենց այդ նույն օրգանիզմում, որտեղ նրանք ունեն կենտրոնացման, վարքի կամ կարգավորման ազդեցություն:

Բույսերի հորմոնները ներառում են բնական բույսի կարգավորիչներ, որոնք քիմիկատներ են՝ արտադրված բույսի կողմից, որն ունի ճնշող կամ այլ փոփոխող ազդեցություն նույն կամ տարբեր բույսերի տեսակների վրա:

Էնզյումներ և վիտամիններ

Էնզյումները բնական նույթեր են՝ արտադրված յուրաքանչյուր կենդանի բջջի կողմից: Բոլոր կենդանի օրգանիզմները կախված են էնզյումներից՝ կարագավորելու համար էնեգիայի ազատման ռեակցիաները, կառուցվող արգելքների սինթեզումը կամ կարգավորելու համար մնացած այլ ֆիզոլոգիական գործընթացները: Էնզյումները բարձր մոլեկուլային կշիռ ունեցող պրոտեիններ են՝ կազմված ամինոթթուներից: Նրանք կարող են և պարունակել ածխաջրեր, լիպիդներ, ֆոսֆորային խմբեր և մետաղական իոններ: «Պրոտեինների» այս սահմանումը ներառում է պեպտիդներ և ամինոթթուներ: Էնզյումային արտադրանքի անվտանգությունը կարող է հաշվարկվել ելնելով՝

- Շրջակա միջավայրի նկատմամբ հնարավոր ռիսկերից, որտեղ միկրոօրգանիզմները կամ նրանց արտադրանքը առաջանում են
- Արտադրանքի հետ աշխատող խմբի հնարավոր առողջական վնասներից
- Թիրախային բույսերի օգտագործման անվատնագությունից:

Քանի որ էնզյումները պատրաստի կենսաբաժանիչ են, նրանց շրջակա արձակումը քիչ հավանական է, որ կհանգեցնի միջավայրի ցանկացած վնասի: Էնզյումային փոշին կարող է հանգեցնել շնչառական ալերգիաների, մինչ կոնկրետ պրոտեիզները (որոնք բաժանում են պրոտեիններն ու պեպտիդները) կարող են հարուցել մաշկի, աչքի կամ լորձային գրգռումներ: Այս ռիսկերից հնարավոր է խուսափել պաշտպանիչ գործողությունների արդյունքում և էնզյումային պատրաստուկների կոնկրոտ օգտագործման արդյունքում:

Վիտամիններ պարունակող արտադրանքները նույնպես կարիք ունեն անցնելու կոնկրետ երկրի օրենքներին համապատասխան ընթացակարգ:

- **2Խումբ - Նմուշներ**

Ագրոկենսաբանական արտադրանքների երկրորդ մեծ խումբը ներառում է չմաքրված կամ կիսատ մաքրված նմշուշներ՝ բույսերից կամ այլ օրգանիզմներից ծագած, ներառյալ յուղեր կամ այլ նմուշներ:

Այս խմբի արտադրանքները կարող են դժվար լինել բնութագրելու համար ամեն բաղադրիչի ներկայությունը, սակայն գրանցման համար հարկավոր է ներկայացնել որքան հնարավոր է շատ տեղեկատվություն: Դիմողները պետք է դիմեն իրենց երկրի համապատասխան մարմիններին՝ ակտիվ բաղադրիչների նմուշի հաստատմամբ, երբ ակտիվ բաղադրիչը չի կարող առանձնացվել և մաքրվել: Այս իրավիճակում, արտադրանքի որակի կարգավորումը շատ կարևոր է: Դիմորդները պետք է ցույց տան համապատասխան փաթեթային վերլուծություն և գործընթացի կարավառում և հաստատել, որ նրանք կարող են արտադրել կայուն արտադրանք, ինչը համապատասխանում է արտադրանքի առանձնահատկություններին: Սրան հավելած, թունաբանության մեջ օգտագործված նյութերի համամետումը և այլ ուսումնասիրություններ, պետք է հաստատապես ճանաչված լինեն և պետք է շատ նմանեցվեն արտադրված նմուշի հայտարարված կազմին:

Յուղեր

Յուղերը բույսերի յուղերն են՝ շատ անուշաբույր բույսերի հոտի պատասխանատու: Նրանք կազմված են մեծապես տերբոնոիդներից, բայց նաև ներառում են ալֆատիկ և արոմատային եթերներ, ֆենոլներ և փոխարինված բենզոլային ածխաջրեր: Նրանք կարող են ներառել՝

- Համի և բուրմունքի նյութեր, որոնք թորված չեն գոլորշով
- Բուրմունքներ, հոտեր կենցենտրատներ և պարֆյումներ:

• ՅԽումբ - միկրոբային գործակալներ

Արտադրանքները, որոնք վերաբերում են միկրոբային գործակալներին ներառում են բնականորեն պատահող կամ գենետիկորեն փոփոխված միկրոօրգանիզմներ, ներառյալ բակտերիաները, սնկերը, վիրուսները, պրոտոզոյաները, միկրոսկոպիկ նեմատոդներ (խոշոր որդեր) կամ այլ միկրոբային օրգանիզմներ: Մակրոսկոպիկ օրգանիզմները կարող են նաև լինել ագրոկենսաբանական արտադրանքներ, սակայն մակրոսկոպիկ գիշատիչները և պարազիտները, ներառյալ էտնոպատոգենիկ նեմադոտները բացառվում են: Միկրոբային վնասատուների կարավառուման գործակալները կարող են գոյատևել և վերարտադրվել շրջապատում, նաև կարող են ազդել այլ կենդանի օրգանիզմների վրա: Ուստի, սովորական ստուգմների պահանջները ձևավորված են հատկապես գտնելու այս բնութագրիչ նմուշների ներուժը: Հետագա ստուգումների պահանջները շեշտադրում են թուլությունը կամ շրջական արտահայտումը ի հավելում լայն ստուգումներին ինֆեկցիայի և ածխայնության համար:

Միկրոբային պետիցիդներ

Գյուղատնտեսությունում միկրոբային պեստիցիդների կողմից հասցված ռիսկի ընդհանուր աստիճանը կարող է առաջացնել հնարավոր վնասներ՝ կապված օրգանիզմների հետ, մարդկանց ու շրջակայի վրա ազդեցությունը: Միկրոբային գործակալների հնարավոր վտանգները ներառում են թույների արտադրություն, պատոգենություն/համաճարակ և գոյություն ունեցող միկրոբային ֆլորայի հետ մրցակցություն: Ազդեցության ֆակտորները ներառում են օրգանիզմների գոյատևում, շրջակայքի վերօրինակում, տարածում, ներկայություն և գեների հորիզոնական տեղափոխում: Անպատճառ ռիսկերը ունեն մարդկանց վրա վնասակար ազդեցություն, տնտեսական կարևոր տարածքներ, էկոլոգիապես կարևոր բույս և կենդանիների տեսակներ, վտանգված բույսեր:

Միկրոբային թունակքիմիկատներ

Միկրոբային թունաքիմիկատներ, որոնք համարվում են անկենսունակ կարող են լինել հատուկ ստուգման սուբյեկտներ՝ կախված միկոօրգանիզմների հատուկ բնութագրությունից:

Գենետիկորեն փոփոխված միկրոբային թունակիմիկատներ

Գենետիկորեն փոփոխված միկրոբային պեստիցիդները կարող են լինել հավելյալ տեղեկության աղբյուրներ կամ տեղեկության պահանջներ դեպքային հիմքերով՝ կախված կոնկրետ միկրոօրգանիզմից, իր ծնող միկրոօրգանիզմից, օգտագործվող թունաքիմիկատների առաջարկվող սխեման և եղանակն ու աստիճանը, որով օրգանիզմը գենետիկորեն փոփոխվել է:

Դիմորդները պետք է առաջարկեն միկրոբային արտադրանքի ակտիվ բաղկացուցիչ հայտարարություն, որը մասնավորեցնում է արտադրանքում առկա օրգանիզմի իսկությունը և չափաբաժինը:

- 4Խումբ - Այլ կենդանի օրգանիզմներ

Գիշատիչ միջատները, միկրոսկոպիկ պարազիտները մասնավորապես դուրս են հանված «ագրոկենսաբանական քիմիական արտադրանքների» սահմանումից: Այլ կենդանի օրգանիզմները հիմնականում այն բույսներն են, որոնք փոփոխվել են գենտիկական մանիպուլիացիայի արդյունքում՝ միավորելու համար այն գեները, որոնք կոդավորում են թունաքիմիկատների ակտիվությունը կամ վնասատուների դիմադրողականությունը:

Բույսերը, որոնք օգտագործվում են որպես կենսաբանական կառավարման գործակալներ գրանցման պահանջ չունեն: Սակայն, նյութերը, որոնք բույսերից դուրս են հանված և օգտագործված որպես թունաքիմիկատներ ունեն գրանցման պահանջ: Արտահանվող քիմիկատների օգտագործումը որպես միջատասպան միջոցների կարող են ներառել ազդեցություն թունաքիմիկատների նկատմամբ լայն տարածքներում, մինչ չի սպասվում, որ կենդանի օրգանիզմներում առկա քիմիկատների հետ կապված ազդեցությունը կհասնի նման չափերի:

Գենետիկորեն մանիպուլացիայի տեխնոլոգիան բացել է հնարավորություն բույսի ներսում նոր թունաքիմիկատների արտադրման համար՝ բույսում ոչ հաճախ գտնվող գեների հաշվին: Այս թունաքիմիկատային նյութերը կարիք ունեն գրանցման՝ տվյալ երկրի օրենքներին համաձայն: Բույսի թունաքիմիկատի օրինակ, որը

սովորաբար չի համարվի բույսի բաղադրիչ միջատասպան դելտա- էնդոքսինն է, որը արտադրվում է *Bacillus thuringiensis* բակտերիայի կողմից:

Հերբիցիդային դիմադրողականություն ունցող գեները, որոնք առկա են գենետիկորեն փոփոխված բույսերում, չունեն գրանցման կարիք, սակայն պետք է համապատասխանեն պահանջներին: Առաջակված նոր ճանապարհը՝ գենետիկորեն փոփոխված բույսում քիմիկատի օգտագործման համար, պահանջում է պիտակի փոփոխության դիմում հայտ՝ պատշաճ քիմիկատային արտադրության համար:

Բավարար չէ միայն ներկայացնել այն, որ տվյալ արտադրանքը հանդիասանում է ագրոկենսաբանական արտադրանք, այլև հավելյալ տեղեկատվություն արտադրանքի օգտագործման հաստատման համար:

Արտադրանքի արդյունավետությունը սահմանվում է որպես արտադրանքի կարողությունը՝ իրականցնելու պիտակի վրա նշված պահանջները: Ինֆորմացիան զարգանում է պիտակի արդյունավետության որակի բարձացման համար:

• Մարկետինգ

Մարկետինգային մարտավարությունը:

Շատ կազմակերպություններ որոշել են խուսափել լայնամասշտաբ գովազային հոլովակներից՝ իրենց գործողությունները հայտարարելու համար: Փոխարենը կազմակերպությունները հույսները դնում են ամսական զեղչերի և մարկետինգի վրա, որը ակտիվորեն իրականցվում է լանչի ժամերին կազմկերպություններում կամ կորպորացիաներում՝ գովազդելու համար արտադրանքը, կամ այլ ճանապարհների՝ աշխատելու համայնքային մակարդակներով, օրինակ ասոցացիաների, համայնքային խմբերի և գյուղատնտեսական այցերով դպրոցներումիրականցնելու գովազդը: Ուղղակի հաղորդակցությունը սպառողի հետ նույնպես օգնում է ստանալ միանգամից հետադարձ կապ արտադրանքների մասին, որոնք իրենց հերթին օգնում են արտադրանքի հետագա զարգացմանը: Այնպիսի երկներում, ինչպիսին օրինակ Մալազիան է, որտեղ մարդիկ գնում են օրգանական արտադրանք առողջական նպատակներով կարևոր է, որ ներկրողը թարմացնի վերջին բժշկական գիտելիքները: Նաև կարևոր է հաստատել կապեր լրատվամիջոցների հետ, քանի որ շատ լրագրողներ ունեն ցանկություն տպագրելու հոդված օրգանական գյուղատնտեսության մասին, քանի որ այն նորություն է և այն ունի պինդ կապվածություն առողջության ու շրջակա միջավայրի հետ: Լրագրողի կողմից գրված լավ հոդվածը կարող է անել ավելին քան վճարված գովազդը և ավելին՝ անվճար է: Մարկետինգային մարտավարության պայմաններով կարևոր է իմանալ մշակույթը և թիրախավորված սպառողների որոշ սովորական “սովորույթներ”, օրինակ որտեղ են նրանք գնումներ կատարում և օրվա մեջ որ ժամին, նաև որտեղից են ստանում իրենց տեղեկությունը սննդի, առողջության խնդիրների մասին: Սա ոչ միայն կարևոր է տեղական

մարկետինգին ծանոթանալու համար, այլև որոշելու որտե՞ղ վաճառել օրգանական արտադրանքները, ի՞նչ վաճառել և ե՞րբ: Սրանք իրականացնում են գերիշխող գյուղատնտեսական կազմակերպություններ, որոնք ժամանակակից աշխարհի հետ քայլելով գնում են դեպի բիո օրգանական արտադրանքների սպառմանը: Սակայն քանի որ շուկան հանդիսանում է նոր հարթակ հատկապես օրգանական պարարտանյութերի յուրացման համար, ապա ճանապարհին հանդիպում են բազմաթիվ դժվարություններ, որոնք հիմնակում անտեղյակության հետևանք են հանդիսանում:

Գյուղատնտեսությունը միշտ եղել է ժամանակակից հասարակության հիմքերից մեկը: Ունենալով հնարավորություն աճեցնելու մեր սեփական սննդի պաշարները, մենք արդյունավետորեն զարգացել ենք որսացող հասարակությունից դառնալով ինքնահաստատուն հասարարակություն: Գյուղատնտեսության շնորհիվ այլևս կարիք չկա տեղափոխվելու մի տարածքից մյուսը՝ սննդի պաշարներ հավաքելու համար: Բերքի աճն ու մշակումը թույլ է տվել գուղերի ստեղծմանը, իսկ աստիճանաբար քաղաքների ստեղծմանը:

Չնայած մեզնից շատերը չգիտեն, բայց գյուղատնտեսությունը բարելավվել է թե՛ տեխնոլոգիայի բնագավառում, թե՛ պարզապես որպես զբաղմունք: Ժամանակակից գյուղատնտեսներից՝ փոքրիկ մշակաբույսային դաշտերով, մենք այժմ ունենք այնպիսի գործիքներ, որոնք կարող են դարձնել և հավաքել բերքը տասը անգամ ավելի արագ քան նախկինում: Սրանով, մեր դաշտերի չափսը նույնպես մեծացել է և կարող է պարունակել ավելի շատ պոպուլացիա:

Վիճակն այնպիսին էր, որ այլ երկներից պահանջը կայնում էր նրանում, որ պահանջվում էր կատալիզտոր՝ գյուղատնտեսական սեկտորը բարելավելու համար: Այս գյուղատնտեսական սեկտորը հետագայում զարգացել է և դարձել համաշխարհային ցանց:

Կան բազմաթիվ կազմակերպություններ, որոնք զբաղվում են սովորական գյուղատնտեսական արտադրանքի զարգացմամբ՝

- BASF

BASF-ը բացվում է որպես Baden Aniline and Soda Factory, որը հանդիսանում է առաջնային արտադրողներից՝ քիմիական արտադրանքների տարբեր բնագավառներում: Գյուղատնտեսության համար նրանք արտադրում են թունաքիմիկատներ (պեստիցիդներ և հերբիցիդներ): Նրանք նաև ստեղծում են ամոնիակ, սուլֆիդական թթու, սոդա և պլաստիկ:

- MonsantoBioAg

Այս կամզակերպությունը համենայն դեպս հանդիսանում է ագրոկենսաբանական արտադրանքի զարգացման ջատագովներից մեկը: Չնայած նրան, որ այն գործում է Ամերիկա մայրցամաքում և մի շարք այլ երկրներում, նրա կատարած աշխատանքը, որը հիմնականում հիմնվում է բույսի սնուցման օրագանական տարբերությունների վրա՝ ազոտի և ֆոֆսորի արտադրում:

- BioAg միությունը եզակի համագործակցություն է Monsanto և Novozymes ընկերությունների միջև: Աշխատելով միասին, նրանք կենտրոնանում են նոր միկրոբային լուծումների վրա՝ փոփոխելու համար գյուղատնտեսությունը: Միկրոբային հիմք ունեցող լուծումները ծագում են տարբեր բնականորեն առաջ եկող միկրոբներից, ինչպիսիք են՝ բակտերիաներն ու սնկերը: Նրանք հաջող կերպով օգտագործվել են ավանդական սնուցիչներին փոխարինելուն և անձնական առոջության արդյունաբերությունից մինչև սննդի բնագավառ լայն գործունեություն են ունեցել: Այսօր միկրոբները կազմում են ագրոկենսաբանական գյուղատնտեսությունում $2.9 բիլիոնից 2/3-ը: BioAg միությունը ուսումնասիրում է հաջորդ սերնդի միկրոբային հիմք ունեցող լուծումներ: Այս պատվաստումային և բիոկառավարման արտադրանքները կարող են ներծծվել լայն ակրային մշակաբույսերին, ինչպիսիք են՝ եգիտպացորենը և սոյան, նաև մրգերի և բանջարեղենների վրա՝ օգնելու համար բույսերին ստանալ սնուցիչներ և պաշտպանվել վնասատուներից, հիվանդություններից և մոլախոտերից:

BioAg-ը միացնում է ինովացիոն երկու հզոր տներ՝ առաջ բերելու նոր միկրոբային լուծումներ գյուղատնտեսությունում: Արդյունքը բազմակողմանի բացահայտումներն են, զարգացումներն ու գովազդային համագործակցությունը՝ օժանդակելու ֆերմերներին համաշխարհային մասշտաբով կանգնել ավելին արտադրելու մարտահրավերների առջև ամենակայուն ճանապարհով՝ գյուղատնտեսության, սպառողների, շրջակա միջավայրի և հասարակության համար:

Յուրաքանչյուր գործընկեր բերում է կարևոր փորձաքննություն.

- Novozymes-ը բերում է հաստատված արտադրանքային պորտֆել և միկրոբային բացահայտումներում հզորություն, դիմումի զարգացում և այս համագործակցության ֆերմենտացիա:
- Monsanto-ն բերում է բարձր զարգացած սերմեր և հայտնագործման մեքենաներ, համաշխարհային դաշտային թեստավորման ցանց, համակարգման փորձաքննություն և ծավալուն առևտրային հետք:

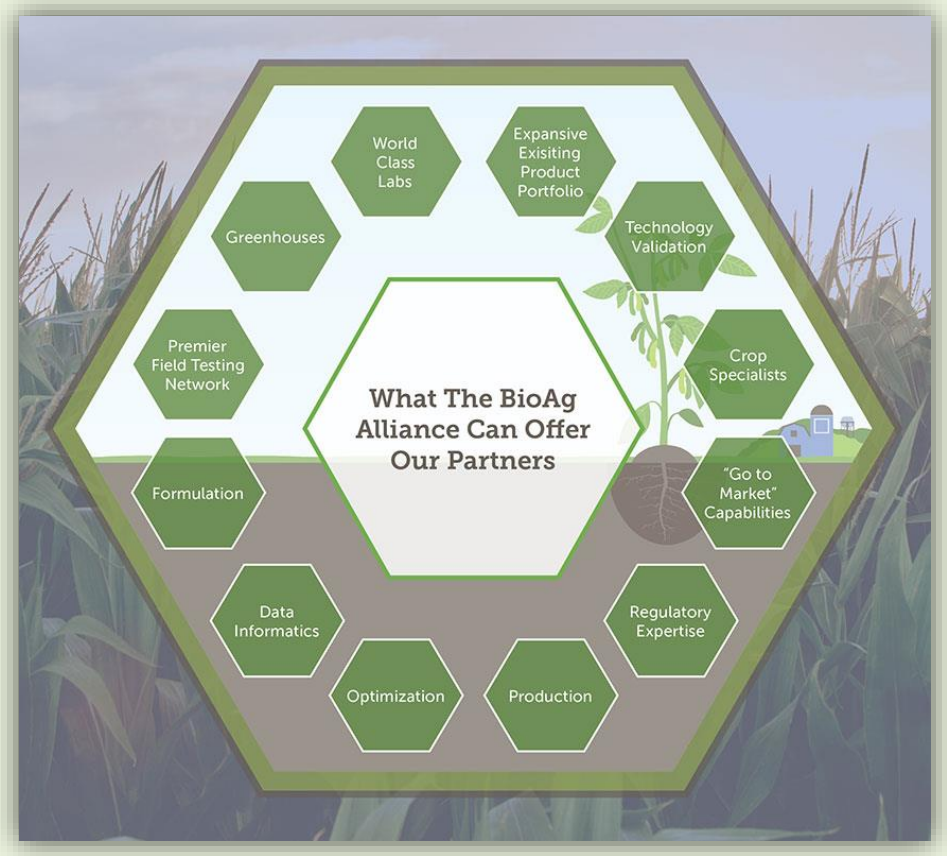

Ինչպե՞ս է միությունն աշխատում

BioAg միությունը համագործակցություն է, որը միավորում է շուկայում ամենալավ ուսումնասիրողներին, օժանդակողներին և միկրոբային աշխարհում հասանելի տեխնոլոգիան:

Չնայած ցանկացած համագործակցություն յուրօրինակ է, BioAg-ը Novozyme-ի ուժերին հնարավորություն է տալիս իր միկրոբային բացահայտումների, դիմումների զարգացումների ներուժը մեծացնել, իսկ Monsanto-ի՝ բարձր զարգացած սերմերն ու բնութագրիչների բացահայտումը, դաշտային ստուգումների ներուժը: Բացահայտման ուսումնասիրությունը հզորություն է երկու ընկերությունների համար: Ահա թե ինչու Monsanto-ն և Novozymes-ը կպահպանեն անկախ ուսումնասիրության ծրագրերը՝ բացահայտելու համար միկրոբային թիրախները՝ ֆերմերներին օգնելու ներուժով: Novozymes_ը պատասխանատու կլնի Monsatno-ին միկրոբային լուծումների արտադրանքի և մատուցման համար, մինչ Monsanto-ն կգլխավորի դաշտային թեստավորումներ, գրանցումները և միության բոլոր արտադրանքների գովազման համար: Հավելած սրան, BioAg-ի միությունը ջանք չի խնայում շուկա մտցնելու աշխատող և ճկուն տեխնոլոգիաները տեղափոխման գործընթացների համար:

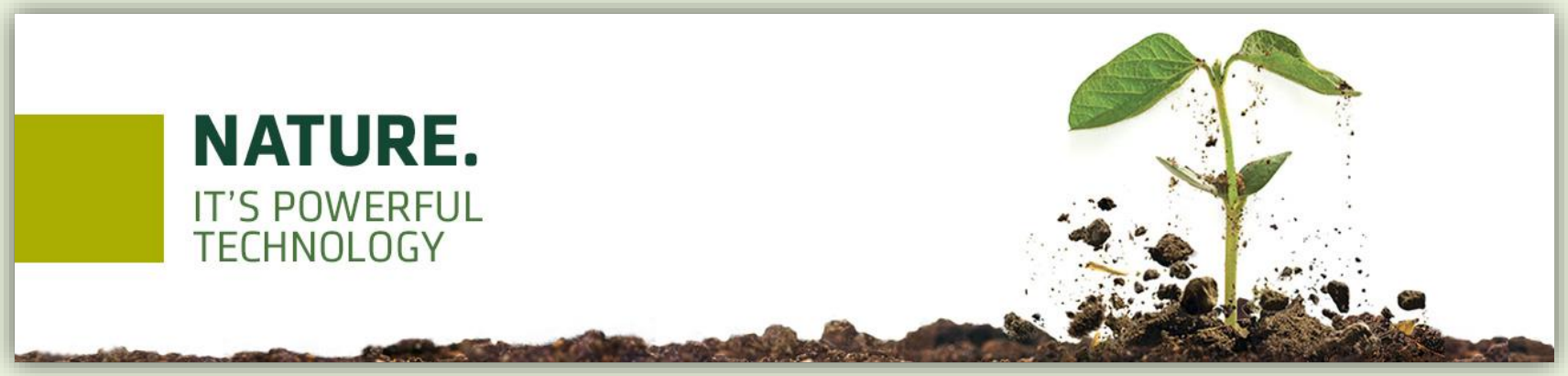

Նմուշ ագրոկենսաբանական արտադրանք արտադրող ընկերության գովազդային առանձնահատկություններից

Բիոբաժանիչ

Այս արտադրանքների օգտագործումը չի արտադրում բեկորներ, որոնք կարող են աղքատացնել հողը, հակառակը՝ հարստացնում է այն և ավելին, արտադրանքները բիոբաժանիչ են: Այս ագրո-կենսաբանական արտադրանքները բարելավում են բույսի առողջությունը և այն շրջակայքը, որտեղ բույսն աճում է՝ տրամադրելով առողջ մշակաբույսային դաշտ, որը դրականորեն ազդում է բերքի վրա, քան թե հարուցում էրոզիա կամ հողի ժայթքում՝ հանգեցնելով որակի նվազման:

Անվտանգություն

Բոլոր այս արտադրանքները ստացված են բնական աղբյուրներից՝ հասնելով գենետիկորեն հնառճ միկրոօգրանիզմներից մինչև այնպիսի բույսերի, որոնք առկա են պայմանական մշակաբույսային դաշտերում: Հետևապես, չկա որևէ ռիսկ նրանց կողմից, որ կարող են հարուցել նրանց և դաշտում առկա էնդեմիկ բույսերի խաչասերում, որը հաճախ համարվում է խնդիր բիոպեստիցիդների օգտագործման դեպքում:

Հավասառակշռություն և վնասատուների կարգավորում

Տրամադրված արտադրանքը անցնում է անկախ լաբարատորիաների կողմից իրականացված բարդ և դաժան գիտական քննություն, որոնք հաստատում են, որ արտադրանքները թունավոր չեն օգտատու միջատների համար, ինչպիսիք են օրինակ՝ մեղուները: Սա օգնում է պահպանել մշակաբույսերի շրջակայքի հավասարակշռությունն ու որակը՝ կանխելով միջատներին և բույսերի ածխածիններին, մինչ պահպանելով շրջակա միջավայրը:

Տնտեսական օգուտի բարելավում

Այս կենսաբանական արտադրանքներն ավելացնում են արտադրողականությունը և մշակաբույսային առողջությունը միջին և երկար ժամանակով, վերադառնալով ցածր կորուստների և ֆերմերների համար բարձր շահույթի: Հավելյալ, իրենց արտադրանքի որակի բարձրացումը նկատելի է՝ թույլ տալով վաճառք բարձր գներով մշակաբույսերի բարձր որակի դիմաց:

Քիչ վնաս, ավելի լավ որակ և ցածր գին

Այս արտադրանքները դարձնում են գյուղատնտեսական գործունեությունն ավելի էֆֆեկտիվ և բարելավում են ետ բերքահավաքյան պահեստավորումը՝ օգնելով նվազեցնել վնասները սննդի շղթայում: Ավելի քիչ վնասը նշանակում է ավելի ցածր գին, ինչը վերջ ի վերջո շահույթ է բերում սպառողին, ով

կարող է ստանալ բարձր որակի սնունդ ցածր գնով:

R&D&I երաշխավորում

Այնպիսի կազմակերպություններ, ինչպիսիք են Futureco Bioscience-ը, որոնք ներգրավված են բույսի սնուցման զարգացման և արտադրանքի պաշտպանության գործում, մեծ ջանքեր և ներդրումներ են գործադրում R&D&I-ում՝ երաշխավորելու համար, որ նրանց արտադրանքը աշխատում է և մրցունակ է: Սրան հավելած, նրանք նաև ներդրումներ են իրականացնում կառավարության, համալսարանների, կազմակերպությունների և հիմնադրամների հետ անընդհատ համագործակցության մեջ՝ գյուղատնտեսության մեջ փոփոխություն մտցնելու համար ավելի նորարական և բարեկամական մոդելի ստեղծման ուղղությամբ:

Համաշխարհային տրենդ

Այս արտադրանքի օգտագործումը սահմանափակ չէ միայն օրգանական այգեգործությամբ կամ կենսաբանական գյուղատնտեսությամբ, բայց այն պատասխանում է կառավարությունների և ադմինիստրացիաների առաջադող պահանջին՝ զարգացնելու համար մաքուր լուծումներ՝ համաշխարհային գյուղատնտեսության համար ավելի քիչ շրջակա միջավայրի ազդեցությամբ:

Ագրոկենսաբանական արտադրանքների ընդհանուր իրականացվող մարկետինգը և ուղիները

Ագրոկենսաբանական արտադրանքները ներթափանցել են եվրոպական շուկա և օգուտ են բերում ոչ միայն արտադրողներին, այլև սպառողներին: Սպառողը կարող է գտնել կենսաբանական արտադրանք ներկայումս մի շարք խանութներից: Կենսաբանական արտադրանքի սպառողն ունի կոնկրետ սպառողական բնութագրիչներ և մեծ էկոլոգիական զգացողություններ: Կենսաբանական արտադրանքները քիմիական գյուղատնտեսական արտադրանքներին փոխարինման ճանապարհին են, ինչը նշանակում է, որ կենսաբանական արտադրանքների շուկան գտնվում է մրցակցային վիճակում ավանդական գյուղատնտեսության նմանատիպ արտադրանքների շուկայում: Բարեխիղճ գնորդների տոկոսը, ովքեր փնտրում են կենսաբանական արտադրանք աստիճանաբար մեծանում է, օպորտունիստ գնորդները մնում են նույնը, առանց տեսանելի փոփոխության և կենսաբանական արտադրանքներ չգնողների թիվը նվազում է զգալիորեն: Մարկետինգային մարտավարությունը պետք է հաշվի առնի, որ միջին և սեզոնային գնորդները (ովքեր գնորդների մեծ մասն են կազմում) ջանասիրաբար և սիստեմատիկորեն չեն փնտրում

կենսաբանական արտադրանքներ: Բիո արտադրանք փնտրողը զգայուն է առողջության և շրջակա միջավայրի իրերի նկատմամաբ, նա փնտրում է կոնկրետ արտադրանք և նա քաջ տեղյակ է գներից, որակից, մինչ մատուցումը խաղում է երկրոդական դեր: Ավանդապահ սպառողը ավելի քիչ հավատարիմ է կենսաբանական արտադրանքների նկատմամաբ:

Քանի դեռ կան վերջին տասը տարվա ընթացքում հաստատված գները, ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ կենսաբանական արտադրանքների բարձր գները հանդիսանում են հիմնական սահամափակող պատճառ շատ երկներում հենց կենսաբանական արտադրանքի սպառման համար: Հետևյալ ստրատեգիական քայլերը պետք է իրականացվեն սպառողների կողմից կենսաբանական արտադրանքների ամբողջական շուկայում աջակցության և պահանջի մեծացման համար.

- կենսաբանական արտադրանքների նկատմամբ հավատի հաստատում
- հիմնական բնութագրիչների գովազդ
- կենսաբանական գործընթացի լուսաբանում
- մոնիտորինգի և վավերացման օժանդակում
- երաշխավորված հաստատուն որակ
- սպառողներ

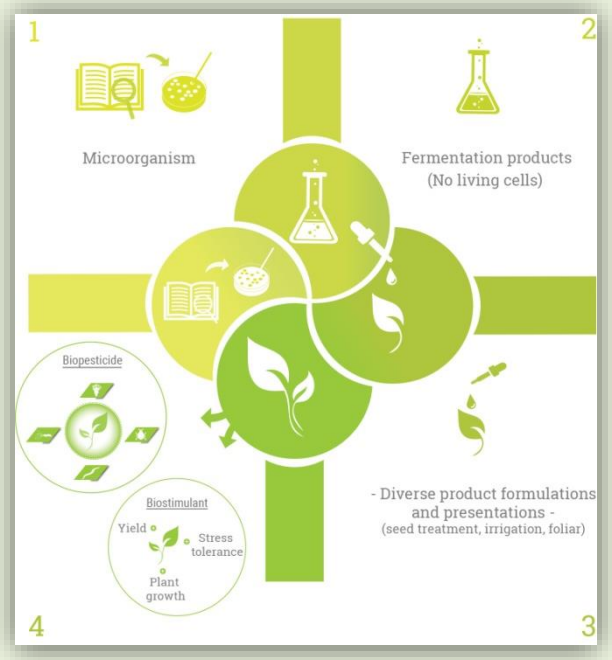

Ագրոկենսաբանական արտադրանքների և ծառայությունների մարկետինգ

Շահութաբեր կենսաբանական արտադրանքներն ու ծառայությունները ավելի շատ առաջարկն է քան պահանջը: Սա ավելի շատ նոր սպառողներին հրապուրելու, նոր ճանապարներ փնտրելու մասին է՝ Ձեր արտադրանքը նրանց համար գրավիչ դարձնելու համար և խրախուսելու՝ ներկա սպառողներին իրենց գնումների հաճախականությունը շատացնել:

Մարկետինգը ներկայանում է որպես մեծագույն հավասարեցնող,

բիզնեսային կարգապահության երաշխավորող, որն ունակ է միանգամայն մեծացնել փոքր ընկերության հետքերը շուկայում: Մարկետինգի իմաստը այս տարածքում հաջողության գրավականն է: Լավ աշխատող կենսաբանական արտադրանքները և ծառայությունները օժանդակում են բիզնեսին հասնելու շուկայի գերակայության՝ մտածված մարտավարության ուշադիր կատարման դեպքում: Ձեր ընկերությունը մեկն է շատերից, սակայն Ձեր մարկետինգային մարտավարությունը կարք ունի ներառել մի շարք հատկություններ, որոնք հատուկ են շուկայում առաջատարներին:

Սպառողի իրազեկում

Շատ ագրոկենսաբանական արտադրանքներ և ծառայություններ ընդունում են սպառողի իրազեկումը որպես իրենց հաջողության հարգադրոշմ: Շուկայի այս բաժնում մենեջերները և աջակցողները կարիք ունեն ավելի շատ ծանոթ լինելու իրենց սպառողների կարքիներին և գնման նախընտրություններին: Ավելի հաճախ քան երբևէ, շուկայի հետ ամուր կապ պահպանելու ձախողումը փոխակերպվում է բրենդի աղքատիկ ճանաչմանը և աղոտ զեղչերի: Բարելավելով շուկայի իրազեկումը, փոքր ընկերությունները կարող են երբեմն հաստատել ավելի իմաստալից կապեր սպառողների հետ քան մրցակիցների:

Համակցում

Այս օրերին սպառողները մտածում են միայն մի բանի մասին. ձգելու իրենց գնման փողերը: Բիզնեսները, որոնք համակցում են ապրանքները, մտնում են շուկայի հոգեբանության մեջ՝ ստեղծելով խնայման տպավորություն (իրական կամ կեղծ): Եթե երբեք չեք համակցել նախկինում, ապա պետք է իմանալ. ագրոկենսաբանական արտադրանքների և ծառայությունների մեծ մասը ունեն մեկ առաջարկի մեջ շատ ապրանքներ և ծառայություններ համակցելու ունակություն, ինչը գրավում է սպառողներին: Քանի որ համակցման գաղափարը հիմնված է զեղջի գաղափարի վրա, ապա սպառողները սպասում են վճարել ավելի քիչ համակցման համար քան կգնեին ապրանքը

առանձին, այսպիսով դուք կարիք ունեք համոզվելու, որ Ձեր համակցումը գնորդներին տալիս է արժեքավոր առաջարկ:

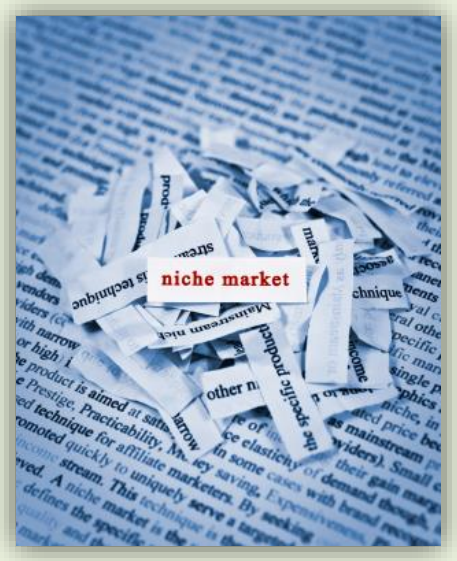

«Աղքատության» մարկետինգ

«Աղքատության» մարկետինգային մոտեցումը լավ է փոքր բիզնեսների համար, հատկապես ագրոկենսաբանական արտադրանքների և ծառայությունների, որոնք հույս ունեն գրավելու առաջատար դիրքեր շուկայի դեմոգրաֆիկ աշխարհագրական սեպում: Արդյունավետ լինելու համար, աղքատային մարկետինգը պահանջում է ուշադրություն այնպիսի մանրուքների վրա, որոնք հաճախ անտեսվում են բիզնեսում: Ձեր ընկերության յուրահատուկ արժեքային առաջարկներին հատուկ ուշադրությունը հանդիսանում է հաջողության գրավական: Ավելին, աղքատության մարկետինգը նշանակում է ռեսուրսային ձեռքբերումների համակցում՝ ձեր շուկայում կարիք ունեցող հատվածի հետ: Օրինակ, առաջատար մատակարարողները կարող են ուշադրություն դարձնել մատակարարման ցանկերին՝ ելնելով Ձեր շուկայի աղքատ հատվածի պահանջներից:

Արդեն վերը նշվել է, որ ագրոկենսաբանական արտադրանքի ի հայտ գալը տեղի է ունեցել վերջին ժամանակներում և այդ պատճառով դեռևս չի հասցրել գրավել նույնչափ ուշադրություն և դիրք որքան ավադական գյուղատնտեսական արտադրանքը: Սակայն այս շուկայի ջատագովները շատ լավ գիտեն ինչպես իրենց կողմը գրավել գնորդներին: Երբ որպես թիրախ գնահատվող կոնկրետ սպառողային խումբ գոյություն ունի, ապա արտադրանքի տեքստը կամ բիզնեսը մեծ դեր են խաղում հաջողության հասնելու համար: Շուկայաբանները գտել են հնարավոր սպառողի ուշադրությանը գրավելու ճանապարհներ՝ գովազդելու ընթացքում հատուկ բառերի և արտահայտությունների օգտագործումը հանդիսանում է մի շարք հաջողված հնարավոր տեխնիկաներից մեկը: Այս պարագայում օրգանական արտադրանքի կողմնակիցները իրենց արտադրանքի գովազդը իրականացանում են

հենվելով հակառակորդ՝ քիմիական կամ ոչ օրգանական արտադրանքի բացասական կողմերը ցույց տալու մարտավարությամբ: Հետևյալ դեպքում ունենում ենք պատկեր, որտեղ ագրոկենսաբանական արտադրանքը հանդիսանում է ճիշտ ընտրություն ոչ միայն հողի ու բույսի առողջության պահպանման, այլև մարդկանց համար: Հիմնական բառերը, որոնք օգտագործվում են շեշտելու համար ագրոկենսաբանական արտադրանք ձեռք բերելու կարևորության և հետագայում առողջական խնդիրներից խուսափելու համար, հանդիանում են՝ թունաքիմիկատներ, դեղեր, քիմիկատներ, դիմադրություն, սնուցիչ, թույն, վտանգավոր, կոնցենտրատ, պեստիցիդ, քիմիկատների օգտագործում և այլն: Սրանք հանդիսանում են այն պիտակային բառերը, որոնք գրավում են սպառողին: Ֆերմերներին հարկավոր են ագրոկենսաբանական նոր սերնդի արտադրանքներ՝ հողը սնուցելու, առողջ բերք ստանալու, իսկ հետագայում այդ բերքը շուկայում վաճառելու համար: Իսկ նրա սպառողը հանդիսանում է օրգանական սնունդ ընդունող և փնտրող սպառող, ով հանդիսանում է թիրախային գոտի. 25-45 տարեկան, առողջ ապրելակերպ ընդունող անձ: Հետևաբար ոչ միայն սննդի օրգանական լինելն է հետաքրքրում նրանց, այլև օրգանական հիմքերի ծագունաբանությունը: Սակայն ագրոկենսաբանական արտադրանքների մարկետինգը չի իրականանում այդ աստիճան թափանցիկ և համընդհանուր: Հեռուստացույցով հազվադեպ է հնարավոր հանդիպել նման գովազդի, ինտերնետում երկար փնտրելուց հետո միայն, իսկ էլ ավելի բարդ է նման արտադրանքի տարածումը Հայաստանում, որտեղ հիմնական գյուղտնտեղական մարտավարությունը՝ հողը պարարտացնելու և առատ բերք ստանալու համար, հանդիասնում է ավանդական գյուղատնտեսությունը: Նման պարագայում չափազանց կարևոր է նաև արտադրանքի պիտակի պարունակությունը, որն ուսումասիրողների կարծիքով էլ ավելի է գրավում սպառողին համապատասխան տերմինալոգիայի օգտագործման պարագայում՝ բիոսնուցիչ, բիոկարավառում, սնուցիչների ընդունում, ազոտի ֆիքսացիա և այլն: ԱՄՆ, Լատինական Ամերիկայում, Հնդկաստանում և

Եվրոպական շուկաներում ագրոկենսաբանական արտադրանքը նոր թափ է հավաքում ամեն օր, ոչ միայն սպառողների պահանջի, այլև հետաքրքրության հաշվին, ինչն առաջանում է ճշգրիտ մարկետինգի շնորհիվ: Չնայած Հայաստանը ամբողջովին ներգրավված չէ այս շուկաների մեջ, սակայն իր օգուտները քաղում է: Հայաստանում գործում են այնպիսի կազմակերպություններ, ինչպիսիք են՝ Omex Agriculture Ltd, Agrinos Inc, AgriInfoTech, Inc., Soil Technologies Corporation, Advanced Nutrients Pty Ltd., Sustainable Liquid Technology Pty Ltd, HUMA GRO - a registered trademark of Bio Huma Netics, Inc., Syngenta և այլն:

***Եվրոպական գործողության պլան**

2004թ. հունիսի եվրոպական գործողության պլանը ագրոկենեսաբանական գյուղատնտեսության համար: Եվրոպական հանձնաժողովը պատասխանել է օրգանական գյուղատնտեսության և անասնական գյուղատնտեսության աճին ԵՄ-ի տարածքում՝ ընդունելով եվրոպական գործողության պլանը, որն ուղղված է սեկտորի պահպանմանը նաև ուժեղացնելուն և զարգացնելուն ապագայում: Օրգանական գյուղտանտեսության համար համաշխարհային քաղաքականաություն ձևավորելու համար, օրգանական գյուղատնտեսության երկակի սոցիակալան դերը ճանաչված էր: Սրա վրա հենվելով, Եվրոպական հանձնաժողովը եկել է երկու եզրահանգման՝

- Օրգանական սննդի մարկետինգը պատասխանում է որոշ սպառողների խնդիրներին, ուստի այն պետք է քաջալերվի շուկայի կողմից՝ սպառողների կողմից ֆինանսավորման ճանապարհով: Այս ճանապարհով օրգանական գյուղատնտեսության զարգացումը կկառավարվի շուկայական կանոններով:
- Օրգանական հողի մենեջմենթը հայտնի է, որ սպասարկում է հասարակական շահերը՝ հիմնականում շրջակա միջավայր, ինչից օգուտ է ստանում նաև գյուղական զարգացումը: Այս առումով, օրգանական գյուղատնտեսության զարգացումը պետք է ղեկավարվի հասարակության կողմից:

Հենվելով այս վերլուծության և արդեն հասած ձեռքբերուների վրա, Գործողության պլանի հիմնական առաջարկները կենտրոնանում են հետյալ ուղղությունների վրա՝

- Օրգանական արտադրանքի շուկայի տեղեկատվական-կողմնորոշիչ զարգացումը՝ սպառողների իրազեկման ճանապարհով՝ տրամադրելով սպառողներին և օպերատորներին ավելի շատ տեղեկություն և գովազդ՝ խթանելով Եմ-ի լոգոյի օգտագործումը, ներառյալ ներկրված ապրանքների վրա՝ տրամադրելով թափանցիկություն տարբեր ստանդարտների համար և բարելավելով արտադրանքի հասանելությունը, մատակարարման և պահանջի ստատիստիկան որպես քաղաքականություն և մարկետինգային գործիք:
- Մեծացնելու օրգանական գյուղատնտեսության հասարակական ֆինասավորման արդյունավետությունը՝ խրախուսելով անդամ երկներին ստնալու ավելի խոհեմ՝ ազգային գործողության պլանների միջոցներով և ուժեղացնելով օրգանական գյուղատնտեսության ուսումնասիրությունը:
- Բարելավել և վերահաստատել հասարակության օրգանական գյուղատնտեսության ստանդարտները, ներկրումը և զննության պահանջները՝ ելնելով օրգանական գյուղատնտեսության հիմնական սկզբունքերից և հետևաբար դարձնելով հասարակական ծառայությունը պարզ՝ մեծացնելով թափանցիկությունը և սպասարկման որակը, ստեղծել անկախ հանձնաժողով՝ հատուկ և տեխնիկական խորհրդատվության համար, հետագա բալանսավորում և ստանդարտների վերահաստատում՝ բարելավել այնպիսի ստնադարտներ, օրինակ՝ կենսական բարեկեցությունը:

Այս հրատարակությունը (խմբագրությունը) ներկայացնում է «Հայաստանի գյուղական համայնքներում ագրոկենսաբազմազանության պահպանության և օգտագործման միջոցով կենսապայմանների բարելավում» ծրագրի արդյունքների մի մասը: Գլոբալ Էկոլոգիական Հիմնադրամի (ԳԷՀ) կողմից աջակցվող սույն ծրագիրը համակարգվում է Բիովերսիթի Ինթերնաշնալի (IPGRI) կողմից ՄԱԿ-ի շրջակա միջավայրի ծրագրի իրականացման աջակցությամբ (UNEP):